

ISSN 2076–1554

Український державний університет
імені Михайла Драгоманова

Видавництво «Гілея»

 Гілея

Науковий вісник

Випуск 189-190 (№ 10-11)

Київ – 2023

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу
масової інформації: серія KB № 22632-12532ПР від 24 квітня 2017 року

Друкується за рішенням:

Вченої ради Українського державного університету ім. Михайла Драгоманова
(протокол № 04 від 21 грудня 2023 р.)

Збірник входить до міжнародних баз

Google Scholar; Index Copernicus (Польща); EBSCO Publishing, Inc. (USA); SIS (Scientific Indexing Services) (USA); InfoBase Index (Індія).

Шеф – редактор:

Андрущенко В. П., д-р філос. наук, проф., член – кор. НАН України, акад. НАПН України (Український державний університет ім. Михайла Драгоманова)

Головний редактор:

Вашкевич В. М., д-р філос. наук, проф. (Український державний університет ім. Михайла Драгоманова)

Відповідальний редактор:

Іванець Н. В., завідувач Навчально-наукової лабораторії «Соціальна філософія, філософія освіти та освітня політика» (Український державний університет імені Михайла Драгоманова)

Редакційна рада:

Андрущенко В. П., д-р філос. наук, проф., член – кор. НАН України, акад. НАПН України (Україна, Український державний університет імені Михайла Драгоманова)

Вашкевич В. М., д-р філос. наук, проф. (Україна, Український державний університет імені Михайла Драгоманова)

Гуменюк Б. І., д-р іст. наук, проф. (Україна, Український державний університет імені Михайла Драгоманова)

Колесник В. Ф., д-р іст. наук, проф., член-кор. НАН України (Україна, Київський національний університет імені Тараса Шевченка)

Куйбіда В. С., д-р наук з державного управління, канд. юридичних наук, проф., (Україна, президент Всеукраїнської асоціації магістрів державного управління)

Рафальський О. О., д-р іст. наук, проф. (Україна, Інститут політичних і етнонаціональних досліджень імені І. Ф. Кураса НАН України)

Солдатенко В. Ф., д-р іст. наук, проф., член-кор. НАН України (Україна, Інститут політичних і етнонаціональних досліджень імені І. Ф. Кураса НАН України)

Редакційна колегія з філософських наук:

Вашкевич В. М., д-р філос. наук, проф. (Український державний університет ім. Михайла Драгоманова)

Глушко Т. П., д-р філос. наук, проф. (Український державний університет ім. Михайла Драгоманова)

Жижко Т. А., д-р філос. наук, проф. (Український державний університет ім. Михайла Драгоманова)

Кивлюк О. П., д-р філос. наук, проф. (Київського університету інтелектуальної власності та права Національного університету «Одеська юридична академія»)

Панченко Л. М., канд. філос. наук, проф. (Український державний університет ім. Михайла Драгоманова)

Шиндаулова Раушан, д-р філос. наук (Казахстан, Казахська національна консерваторія імені Курмангазі)

Ярошенко А. О., д-р філос. наук, проф. (Український державний університет ім. Михайла Драгоманова)

Редакційна колегія з політичних наук і публічного управління та адміністрування:

Андрущенко Т. В., д-р політ. наук, проф. (Український державний університет ім. Михайла Драгоманова)

Андрюкайтене Р., д-р PhD соціальних наук (менеджмент), (Литва, Маріямполь)

Бєбик В. М., д-р політ. наук, канд. психологічних наук, проф. (Український державний університет ім. Михайла Драгоманова)

Котигоренко В. О., д-р політ. наук, проф. (Україна, Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України)

Куйбіда В. С., д-р наук з державного управління, канд. юридичних наук, проф., (Україна, президент Всеукраїнської асоціації магістрів державного управління)

Новакова О. В., д-р політ. наук, проф. (Український державний університет ім. Михайла Драгоманова)

Тімашова В. М., д-р політ. наук, проф. (Український державний університет ім. Михайла Драгоманова)

Редакційна колегія з історичних наук:

Андрусин Б. І., д-р іст. наук, проф. (Український державний університет ім. Михайла Драгоманова)

Гуменюк Б. І., д-р іст. наук, проф. (Український державний університет ім. Михайла Драгоманова)

Євтух В. Б., д-р іст. наук, проф. (Український державний університет ім. Михайла Драгоманова)

Макарчук С. С., канд. іст. наук, доц., керівник (Миколаїв, Обласний центр пошукових досліджень та редакційно-видавничої діяльності)

Мелешенко Т. В., канд. іст. наук, проф. (Український державний університет ім. Михайла Драгоманова)

Потильчак О. В., д-р іст. наук, проф. (Український державний університет ім. Михайла Драгоманова)

Стоян Т. А., д-р іст. наук, проф. (Український державний університет ім. Михайла Драгоманова)

Гілея: науковий вісник. – К. : «Видавництво «Гілея», 2023. – Вип. 189-190 (№ 10-11). – 105 с.

Концепція збірника базується на багатоплановому науковому висвітленні проблем сучасної науки в умах полікультурного глобалізаційного суспільства. Основні рубрики охоплюють галузі історичних, філософських та політичних наук. Розрахований на фахівців гуманітарних та соціально-політичних наук.

© Редакційна колегія, 2023

© Автори статей, 2023

©Український державний університет імені
Михайла Драгоманова, 2023

© Українська академія наук, 2023

ISSN 2076-1554

Ukrainian State University named after
Mykhailo Drahomanov

Publishing House Hileya

Hileya
SCIENTIFIC BULLETIN

Volume 189-190 (№ 10-11)

Kyiv – 2023

The collection is founded in 2004. Printed on a monthly basis

Certificate of printed mass media's state registration (re-registration): Series KB № 22632-12532IIP from April 17th, 2017

Printed by decision

of Ukrainian State University named after Mykhailo Drahomanov
(protocol № 04 dated December 21, 2023)

The collection is a member of international database

Google Scholar; Index Copernicus (Poland); EBSCO Publishing, Inc. (USA); SIS (Scientific Indexing Services) (USA); InfoBase Index (India).

Honored Chief Editor:

Andrushchenko V. P., Doctor of Philosophical Sciences, Professor, Corresponding Member of NASU, Acad. of NAPS Ukraine (Ukrainian State University named after Mykhailo Drahomanov)

Chief Editor:

Vashkevych V. M., Doctor of Philosophical Sciences, Professor, (Ukrainian State University named after Mykhailo Drahomanov)

Editor-in-Chief:

Responsible editor: Ivanets N. V., Head of the Educational and Scientific Laboratory "Social Philosophy, Philosophy of Education and Educational Policy" (Ukrainian State University named after Mykhailo Drahomanov)

Editorial Board:

Andrushchenko V. P., Doctor of Philosophy Science, Prof., Member - cor. NAS of Ukraine, Acad. National Academy of Sciences of Ukraine (Ukraine, Ukrainian State University named after Mykhailo Drahomanov)

Vashkevich V. M., Doctor of Philosophy Sciences, Prof. (Ukraine, Mykhailo Drahomanov Ukrainian State University)

Humenyuk B. I., Doctor of History Sciences, Prof. (Ukraine, Mykhailo Drahomanov Ukrainian State University)

Kolesnyk V. F., Doctor of History. Sciences, Prof., Member-cor. National Academy of Sciences of Ukraine (Ukraine, Taras Shevchenko Kyiv National University)

Kuybida V. S., Doctor of Public Administration, Candidate of Sciences. of Legal sciences, Prof., (Ukraine, president of the All-Ukrainian Association of Masters of Public Administration)

Rafalskyi O. O., Doctor of History, Sciences, Prof. (Ukraine, I. F. Kuras Institute of Political and Ethnonational Studies of the National Academy of Sciences of Ukraine)

Soldatenko V.F., Doctor of History Sciences, Prof., Member-cor. National Academy of Sciences of Ukraine (Ukraine, I.F. Kuras Institute of Political and Ethnonational Studies, National Academy of Sciences of Ukraine)

Philosophical Sciences Editorial Board:

Vashkevich V. M., Doctor of Philosophy. Sciences, Prof. (Ukrainian State University named after Mykhailo Drahomanov)

Hlushko T. P., Doctor of Philosophy. Sciences, Prof. (Ukrainian State University named after Mykhailo Drahomanov)

Zhizhko T. A., Doctor of Philosophy. Sciences, Prof. (Ukrainian State University named after Mykhailo Drahomanov)

Kyvyuk O. P., Doctor of Philosophy. Sciences, Prof. (Kyiv University of Intellectual Property and Law of the National University "Odesa Law Academy")

Panchenko L. M., candidate Philos. Sciences, Prof. (Ukrainian State University named after Mykhailo Drahomanov)

Shindaulova Raushan, Doctor of Philosophy. Sciences (Kazakhstan, Kazakh National Conservatory named after Kurmangazy)

Yaroshenko A. O., Doctor of Philosophy. Sciences, Prof. (Ukrainian State University named after Mykhailo Drahomanov)

Editorial board for political sciences and public management and administration:

Andrushchenko T. V., Doctor of Aviation. Sciences, Prof. (Ukrainian State University named after Mykhailo Drahomanov)

Andryukaitene R., PhD, Social Sciences (Management), (Lithuania, Marijampol)

Bebyk V. M., Doctor of Aviation. of Science, candidate of psychological sciences, prof. (Ukrainian State University named after Mykhailo Drahomanov)

Kotyhorenko V. O., Doctor of Aviation. Sciences, Prof. (Ukraine, I.F. Kuras Institute of Political and Ethnonational Studies of the National Academy of Sciences of Ukraine)

Kuybida V. S., Doctor of Public Administration, Candidate of Sciences. of legal sciences, prof., (Ukraine, president of the All-Ukrainian Association of Masters of Public Administration)

Novikova O. V., Doctor of aviation. Sciences, Prof. (Ukrainian State University named after Mykhailo Drahomanov)

Timashova V. M., Doctor of aviation. Sciences, Prof. (Ukrainian State University named after Mykhailo Drahomanov)

Editorial board for historical sciences:

Andrusyshyn B. I., Ph.D. Sciences, Prof. (Ukrainian State University named after Mykhailo Drahomanov)

Humenyuk B. I., Doctor of History Sciences, Prof. (Ukrainian State University named after Mykhailo Drahomanov)

Yevtukh V. B., Doctor of History Sciences, Prof. (Ukrainian State University named after Mykhailo Drahomanov)

Makarchuk S. S., candidate history of Sciences, associate professor, manager (Mykolaiv, Regional Center for Search Research and Editorial and Publishing Activity)

Meleshchenko T. V., candidate history Sciences, Prof. (Ukrainian State University named after Mykhailo Drahomanov)

Potylchak O. V., Doctor of History Sciences, Prof. (Ukrainian State University named after Mykhailo Drahomanov)

Stoyan T. A., Ph.D. Sciences, Prof. (Ukrainian State University named after Mykhailo Drahomanov)

Hileya: Scientific Bulletin. – Kyiv : «Publishing house «Hileya», 2023. – Volume 189-190 (№ 10-11). – 105 p.

The collections' concept is based on a multifaceted scientific coverage of the problems of formation of informational civilization. The main headings cover areas of historical, philosophical and political sciences. It is designed for specialists in the humanities and socio-political sciences.

©Editorial board, 2023

©Authors of articles, 2023

© Ukrainian State University named after

Mykhailo Drahomanov, 2023

© Academy of Sciences of Ukraine, 2023

ПРЕДСТАВНИЦТВА
збірника «Гілея: науковий вісник» в Україні

Вінницьке представництво

(Вінницький національний технічний університет)
керівник Денисюк С. Г., доктор політичних наук, професор
e-mail: svetadenisiyk@gmail.com

Дніпрівське представництво

(Дніпропетровський національний університет
імені Олеся Гончара)
керівник Вершина В. А., кандидат філософських наук, доцент
e-mail: vivi.dp@ukr.net

Запорізьке представництво

(Запорізький національний технічний університет)
керівник Ємельяненко Є. О., кандидат філософських наук, доцент
e-mail: gileya_zaporizhzhya@ukr.net

Івано–Франківське представництво

(Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника, м. Івано–Франківськ)
керівник Дзвінчук Д. І., доктор філософських наук, професор
e-mail: fuid@ua.fm

Київське представництво

(Інститут права і сучасних технологій Київського національного
університету технології та дизайну)
керівник Дорошенко В. С., доктор наук з державного управління,
доцент
e-mail: vladimirdoroshenkosinger@gmail.com

Луганське представництво

(Східноукраїнський національний університет
імені Володимира Дала, м. Северодонецьк)
керівник Михайлюк В. П., доктор історичних наук, професор
e-mail: vital_mih@ukr.net

Миколаївське представництво

(Миколаївський національний університет
імені В. О. Сухомлинського)
керівник Шкуренко К. О., кандидат політичних наук, доцент
e-mail: sh_kamila@mail.ru

Одеське представництво

(Одеський національний університет імені І. І. Мечникова)
керівник Барвінська П. І., кандидат історичних наук, доцент
e-mail: barwinskaja@ua.fm

Подільське представництво

(Подільський державний аграрно–технічний університет,
м. Кам'янець–Подільський)
керівник Колосюк І. А., кандидат філософських наук, доцент
e-mail: ikolosyuk@ukr.net

Полтавське представництво

(Полтавський факультет Національної юридичної академії
України ім. Ярослава Мудрого)
керівник Куцєпал С. В., доктор філософських наук, професор
e-mail: svkutsepai@rambler.ru

Сумське представництво

(Сумський державний університет)
керівник Дегтярьов С. І.,
доктор історичних наук, професор
e-mail: starsergo@bigmir.net

Тернопільське представництво

(Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка)
керівник Кліш А. Б., кандидат історичних наук, доцент
e-mail: Klish_Andriy@ukr.net

Ужгородське представництво

(Ужгородський національний університет)
керівник Мелеганич Г. І., кандидат політичних наук, доцент
e-mail: melgi@ukr.net

Уманське представництво

(Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини)
керівник Кривошея І. І., кандидат історичних наук, доцент
e-mail: igorkryvosheia@gmail.com

Харківське представництво

(Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»)
керівник Владленова І. В., доктор філософських наук, професор
e-mail: vladlenova@email.ua

Хмельницьке представництво

(Хмельницький національний університет)
керівник Гоцуляк В. М., кандидат політичних наук, доцент
e-mail: gotsylak@ukr.net

Черкаське представництво

(Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького)
керівник Васильчук С. О., доктор політичних наук, доцент
e-mail: vasilchuk84@bk.ru

Чернігівське представництво

(Національний університет «Чернігівський колегіум»
імені Т. Г. Шевченка)
керівник Костирев А. Г., кандидат політичних наук, доцент
e-mail: akostyrev@ukr.net

ПРЕДСТАВНИЦТВО

збірника «Гілея: науковий вісник» в Азербайджані

(Національна Академія Наук Азербайджану, м. Баку)
керівник Махмудов М. А., доктор філософії
e-mail: matlabm@yandex.com

ПРЕДСТАВНИЦТВА

збірника «Гілея: науковий вісник» в Польщі

(Університет імені Адама Міцкевича в Познані)
керівник Димчик Р., доктор, викладач
e-mail: dymczyk@wp.pl

(Інститут історії Академії імені Яна Длугоша в Ченстохові)
керівник Моравец Н., доктор, викладач
e-mail: mornor@wp.pl

Запрошуємо Вас відвідати наш сайт: www.gileya.org

E-mail: gileya.org.ua@gmail.com

**Див. також: Сайт Національної бібліотеки України
імені В. І. Вернадського: www.nbuv.gov.ua/portal**

Розділ: Наукова періодика України: журнали та збірники наукових праць

Agencies of collection «Hileya scientific bulletin» in Ukraine

Vinnitsia Agency

(Vinnitsia National Technical University)
Director **Denysiuk S.G.**, Doctor of Political Sciences, Professor
e-mail: svetadenisiyk@gmail.com

Dnipro Agency

(Dnipro National Honchara University)
Director **Vershyna V.A.**, Candidate of Philosophical Sciences, Associate Professor
e-mail: vivi.dp@mail.ru

Zaporizhia Agency

(Zaporizhia National Technical University)
Director **Iemelianenko E.O.**, Candidate of Philosophical Sciences, Associate Professor
e-mail: gileya_zaporizhzhya@ukr.net

Ivano-Frankivsk Agency

(Prykarpatskii National Stefanyk University, Ivano-Frankivsk)
Director **Dychkovska G.O.**, Candidate of Philosophical Sciences, Associate Professor
e-mail: go_osmomysl@ukr.net

Kyiv Agency

(Institute of Law and Modern Technologies of Kyiv National University of Technology and Design)
Director **Doroshenko V. S.**, candidate of historical sciences, associate professor
e-mail: vladimirdoroshenkosingerg@gmail.com

Luhansk Agency

(Eastern Ukraine National Dal University)
Director **Mykhailiuk V.P.**, Doctor of Historical Sciences, Professor
e-mail: vital_mih@ukr.net

Mykolaiv Agency

(Mykolaiv National Sukhomlynskiy University)
Director **Shkurenko K.O.**, Candidate of Political Sciences, Associate Professor
e-mail: sh_kamila@mail.ru

Odesa Agency

(Odesa National Mechnykov University)
Director **Barvinska P.I.**, Candidate of Historical Sciences, Associate Professor
e-mail: barwinskaja@ukr.net

Podilskyi Agency

(Podilskyi National Agro-Technical University, Kamianets-Podilskyi)
Director **Kolosiuk I.A.**, Candidate of Philosophical Sciences, Associate Professor
e-mail: ikolosyuk@ukr.net

Poltava Agency

(Poltava Department of National Juridical Academy)
Director **Kucepal S.V.**, Doctor of Philosophical Sciences, Associate Professor
e-mail: svkutsepal@rambler.ru

Symu Agency

(Symu National University)
Director **Dehtiarov S.I.**, Candidate of Historical Sciences, Associate Professor
e-mail: starsergo@bigmir.net

Ternopil Agency

(Ternopil National Pedagogical Hnatiuk University)
Director **Klish A.B.**, Candidate of Historical Sciences, Associate Professor
e-mail: klish_andriy@ukr.net

Uzhgorod Agency

(Uzhgorod National University)
Director **Meleganych G.I.**, Candidate of Political Sciences, Associate Professor
e-mail: melgi@ukr.net

Uman Agency

(Uman National Pedagogical Tychyna University)
Director **Kryvosheia I.I.**, Candidate of Political Sciences, Associate Professor
e-mail: igorkryvosheia@gmail.com

Kharkiv Agency

(National Technical University "Kharkiv Politechnical Institute")
Director **Vladlenova I.V.**, Doctor of Philosophical Sciences, Professor
e-mail: vladlenova@email.ua

Khmelnysk Agency

(Khmelnysk National University)
Director **Gotsuliak V.M.**, Candidate of Political Sciences, Associate Professor
e-mail: gotsuliak@ukr.net

Cherkasy Agency

(Cherkasy National Khmelnytskii University)
Director **Vasylchuk E.O.**, Candidate of Political Sciences, Associate Professor
e-mail: vasilchuk84@bk.ru

Chernigiv Agency

(T. G. Shevchenko National University Chernihiv College)
Director **Kostirev A. G.**, Candidate of Political Science, Associate Professor
e-mail: akostyrev@ukr.net

Agency of collection «Hileya scientific bulletin» in Azerbaijan

(Azerbaijan National Scientific Academy, Baku)
Director **Mahmudov M.A.**, Doctor of Philosophy
e-mail: matlabm@yandex.com

Agencies of collection «Hileya scientific bulletin» in Poland

(Adam Mitskevich University, Poznan)
Director **Dymchyk R.**, Doctor, Lecturer
e-mail: dymczyk@wp.pl

(Institute of History of Dlugosha Academy, Chenstohov)
Director **Moravets H.**, Doctor, Lecturer
e-mail: mornor@wp.pl

You are welcome to visit our webpage: www.gileya.org
e-mail: gileya.org.ua@gmail.com

Also visit: Webpage of National Vernadskyi Library of Ukraine:
www.nbu.gov.ua/portal

Section: Scientific Publications of Ukraine: magazines and collection of scientific papers

ІСТОРИЧНІ НАУКИ

DOI: [https://doi.org/10.31392/Hileya-HISTORICAL-2022.10-11\(189-190\).08](https://doi.org/10.31392/Hileya-HISTORICAL-2022.10-11(189-190).08)
УДК 477.83/.87"1914/1915"

**ПОВСЯКДЕННІСТЬ ЛЬВОВА ПІД
РОСІЙСЬКОЮ ОКУПАЦІЙНОЮ
ВЛАДОЮ ЧАСІВ ПЕРШОЇ СВІТОВОЇ
ВІЙНИ (1914-1915 РР.)**

**EVERYDAY LIFE IN LVIV UNDER THE
RUSSIAN OCCUPATION AUTHORITIES
DURING THE FIRST WORLD WAR
(1914-1915)**

Бабіч В.,

студент Факультету суспільно-
гуманітарних наук

Київського університету імені

Бориса Грінченка (Київ, Україна)

e-mail: vobabich.iff20@kubg.edu.ua

ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-2159-5368>

Купрій Т.,

кандидат історичних наук,

доцент, доцент кафедри філософії та

релігієзнавства Факультету

суспільно-гуманітарних наук

Київського університету імені Бориса

Грінченка, (Київ, Україна)

e-mail: t.kuprii@kubg.edu.ua

ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-7305-5411>

Babich V.,

*Student of the Faculty of Social Sciences and
Humanities,*

*Borys Grinchenko Kyiv University (Kyiv,
Ukraine)*

e-mail: t.kuprii@kubg.edu.ua

ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-7305-5411>

Kuprii T.,

associate Professor of the Faculty

*of Social Sciences and Humanities, Borys
Grinchenko Kyiv University (Kyiv, Ukraine)*

e-mail: t.kuprii@kubg.edu.ua

ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-7305-5411>

У статті висвітлено в усіх аспектах життя мешканців Львова під час Першої світової війни. На основі періодичних видань, офіційних розпоряджень від російської окупаційної адміністрації та спогадів очевидців було відображено в усіх деталях однорічний відрізок з життя львів'ян. Велику

увагу в дослідженні приділено вивченню повсякденності в умовах російської окупації. З приходом російської влади в місті починається двовладдя між офіційним урядом міста та окупаційною владою. Зі збігом часу між цими двома силами розпочинається конфронтація, фінальною метою якої є отримати якомога більше повноти дії в місті.

Ключові слова: історія повсякденності, окупація Львова, Перша світова війна.

At the beginning of hostilities, both Austro-Hungarian and Russian generals understood the strategic importance of the city of L'viv. For Austria-Hungary, L'viv was the center of the region, and its loss would lead to pessimism within the army and the state. Russian military propaganda was reduced to the conquest of L'viv, the liberation of the Slavs from German rule and the end of the affairs of the Moscow tsars with the collection of Russian lands. Against the background of military battles, the little-noticed stories of L'viv residents, for whom the main goal became the question of life and death, are lost. During the 293 days of Russian occupation, L'viv was subjected to rapid Russification in order to create a mental connection between the city and other parts of the Romanov empire. For this reason, in April 1915, Emperor Nicholas II visited the city. A ruble zone was maintained in L'viv, Russian schools were opened, Russian theater troupes from Kyiv and Petrograd came to the city. The Russian occupation administration did everything possible to turn the captured territories of Austria-Hungary into a Russian province. At the same time, all Polish culture was subjected to strict censorship. The article highlights how the official authorities of L'viv, led by the city's president Tadeusz Rutovskiy, resisted Russian cultural expansion. Tadeusz Rutowski and his team sought to maintain the pre-war prestige of the city in extremely difficult conditions, when the city left the internal Austrian market and had not yet been incorporated into the Russian market. That created an economic vacuum in the city, which was actively filled by speculators. Also, the number of lootings has increased significantly in the city. In order to counteract them, the City Militia was created, the costs of which exceeded the costs of the Austrian period by two times.

Keywords: history of everyday life, occupation of L'viv, World War I.

Перша світова війна стала провісницею війн й конфліктів та знаменувала собою кінець старої імперіалістичної системи та початок нової, в центрі якої опинилися державотворчі процеси підневільних націй, в тому числі і модерної української. Динамічний рух

Східного фронту, на відміну від Західного, вплинув на побутове життя українців на прифронтових територіях, для мешканців східних околиць імперії Габсбургів, яких завжди існувала загроза потрапити під ворожу окупацію протягом всього періоду війни. Тому, питання історії повсякденності, які останній часом набирають наукові оберти, викликають зацікавлення наукової спільноти. А, врахувавши фактор багатонаціонального населення Львова в своїй більшості, крім міського самоврядування, яке складалося з поляків і на деяких відтинках часу контактувало з адміністрацією окупантів, вороже ставилося до російських військ та влади через їхню реакційну, шовіністичну політику. Питання побутового життя окупованих територій в даному контексті стає вкрай актуальним і варте подальшому аналізу дослідження.

Величезний пласт джерел, де ми знайдемо інформацію поточних логістичних проблем, згадки про урочисті події, відозви російської окупаційної адміністрації до мешканців міста, становлять періодичні видання (газети), які видавалися до та протягом окупації росіянами міста. Під час пошуку та аналізу даних, була використана інформація з «Gazeta Lwowska», а також «Kurjer Lwowski». Не менше важливою частиною є офіційні документи російської окупаційної адміністрації та російських політичних діячів (світи, постанови, розпорядження). І, на останок, варта уваги дослідницького поля мемуарна та епістолярна спадщина. В цій категорії можна назвати працю польського історика Юзефа Бяліня-Холодецького «Львів під час російської окупації (вересень 1914 – червень 1915 рр.). З власного досвіду та спостережень» (1930), виданою в 1930 році у Львові. В цій праці автор детально описує життя в умовах російської окупації, починаючи від відходу австрійської армії та паніці в місті й до повернення попередньої влади й реакція львів'ян, які сподівалися, що з австрійською адміністрацією буде краще.

Не можемо обійти увагою історіографічні дослідження, які фокусуються на вивченні соціокультурно-політичних явищ окупаційного Львова. Варто згадати праці Ірини Лозинської «Організація російського цивільного управління у Галичині (серпень-вересень 1914 року)». В цій статті детально проаналізовано побудову російської міської адміністрації в перші роки окупації міста та які завдання вбачали у функціонуванні нових органів управління. Інша праця цього ж автора «Тимчасове військово-генерал-губернаторство Галичини: напрямки економічної політики» стосується безпосередньо економічної спроможності Галичини та зацікавленість нової влади у розбудові підприємств, які постраждали від війни з метою економічного приєднання Галичини до імперії Романових. Ще одна праця Ірини Лозинської «Церковна політика російської оку-

паційної влади в Галичині в роки Першої світової війни» (2014) ставить собі за мету аналіз взаємовідносин російської окупаційної адміністрації з львів'янами на релігійному підґрунті. Вагоме місце у статті становить протистояння з греко-католиками, які для окупаційної влади були символом всього українського у місті. Ірини Кучери в своїй статті «Політика російської окупаційної адміністрації у Східній Галичині в 1914–1917 рр.» (2013) досліджує російську присутність протягом усього періоду війни й ретельно відображає русифікаційну політику в Галичині. Дві статті Сергія Олійника «Львів в часи російської окупації 1914–1915 років у публікаціях польських сучасників» (2018) та «Польська інтелігенція Львова і російська окупаційна влада 1914–1915 років» (2016) становлять особливу цінність, оскільки Сергій Олійник досліджує ситуацію в місті з точки зору поляків, які тоді становили більшість у місті й займали ключові державні посади. Ігор Мряка в праці «Зустріч із росіянами: царська армія в оцінці львів'ян (1914–1915)» (2015) досліджує уявлення пересічного львів'янина про російського військового і як воно змінювалося з плином часу, адже внаслідок пропаганди та чуток створювалося стереотипне уявлення окупаційні війська. З польських дослідників варто назвати Генріку Крамарж та її працю «Самоврядування Львова в роки Першої світової війни та його роль у житті міста» (1994). У цій книзі детально відображено протистояння львівського уряду, очолюваного Тадеушем Рутовським та російської окупаційної адміністрації, яка хотіла контролювати усю владу в місті.

Мета статті - проаналізувати характерні акценти побутового соціального, економічного, культурного життя Львова в 1914–1915 рр.

Короткострокова Галицька операція росіян дала свій результат вже в кінці вересня 1914 р. Територія Східної Галичини опинилася в окупації. В умовах окупації міська влада після пошуку приміщення для зборів та перших контактів з окупаційною владою перейшла до формування муніципальних відділів. Їх було створено 5: благодійний, фінансовий, технічний, санітарний та шкільний. Найбільше людей було в санітарній та технічній секціях. Через війну в місті почали поширюватись різні хвороби, зокрема епідемія холери. Технічна комісія перейняла на себе функції будівничої комісії, яка до того займалася міськими електричними установами, газо- та водопостачанням, парками, скверами, дорогами та вулицями. Щодо політичної активності, то львівська влада намагалася уникати гострих кутів з росіянами та вела «непомітний» пасивний опір окупантам. Це проявилось навіть у дріб'язкових речах, зокрема у не виконанні перереєстрації таблички з російськими назвами вулиць через брак матеріалу і ніхто з місцевих не зняв австрійських орлів з ратуші з пояснен-

ням боязні висоти. Також польська міська община домоглася святкування Дня Конституції 3 травня [12, с. 206]. Апогеєм непослуху виявилася зустріч (вірніше не зустріч очільника міської влади) з царем, який приїхав до Львова 22 квітня 1915 року. Тоді ані президент, ані міська депутація не надали належної пошани імператору [18, с. 44].

В кінці вересня в окупованому місті відбулося те, що можна схарактеризувати як єврейський погром. Російська імперія славилася своєю антисемітською політикою і єврейські погроми не були рідкістю. Тому російські військові вирішили перенести з собою на львівську землю свою шовіністичну політику [1, с. 24]. В той день у кількох районах Львова, які були заселені переважно євреями, було чуто постріли. Мешканці міста почувши канонаду пострілів вважали, що до міста повернулися австро-угорські частини. Пізніше російські солдати вигадали виправдання, що єврей почав з вікна стріляти по російським військовим, а ті відкрили вогонь у відповідь. В той день більше ніж 40 євреїв було вбито. Невідомо скільки отримало поранення, адже не всі зверталися за допомогою. У місті виникла напруга між євреями та російськими військовими. Лише втручання генерал-губернатора Бобринського змогло вирішити ситуацію.

Становище Львова після відступу австрійської влади та встановлення російської окупаційної характеризується патовою ситуацією. Львівські економічні контакти з Віднем обірвалися й загалом внутрішньо імперські комунікації зазнали краху. До цього накладається воєнне тло з переведенням життя на потреби війни, оснащення військових, підтримання цивільного населення та зменшення впливу дефіциту. Львівська адміністрація могла сподіватися лише на власні сили. В такій ситуації, не зважаючи на те, що колишній президент міста Нойман при евакуації з міста вивіз гроші з міської каси, очільник міста – т. зв. «військовий президент» Тадеуш Рutowський створив фінансовий комітет, до якого також увійшли Болеслав Левицький (заступник голови фінансів) та Владислав Стеслович (член фінансової комісії). Фінансовий комітет відповідав за всі податкові питання, контроль за боргом, муніципальне управління, нагляд за приватними фондами, а також усі питання, які колись входили до сфери відповідальності промислового комітету [18, с. 46].

Львів у торговому відношенні був ізольований. Залізниця не працювала. Приїхати до Львова іншим транспортом можна було лише за спеціальним дозволом. Це призвело до зростання цін на такі товари як хліб, борошно, цукор, сіль, молоко, сірники, гас та інше. Найвразливіші соціальні групи були підтримані міською владою. Наприклад, вдовам мобілізованих у австрійську армію надали право тримати побутові тютюнові крамниці. Було

відкрито 40 етнічноорієнтованих їдалень, які безкоштовно або за символічну плату подавали близько 25 тис. обідів і 4 тис. чаїв на день. В середині вересня міська влада на підставі спеціального дозволу військового губернатора полковника Сергія Шереметьєва у Львові могла збирати акцизний збір [15, с. 50-51]. Співіснування кількох грошових систем (крони, рублі, бони), де одна має перевагу перевагу над другою й поширення чуток про вилучення крон призвели до дефіциту дрібних грошей, які використовували в повсякденному житті і які були інструментом економічного життя [18, с. 47]. Яскравим взірцем такої дуалістичності/тріади було запровадження в обіг російської валюти поряд з австрійською як оплатою у міському трамваї [16, с. 2]. Не менш дошкульним явищем виявилася спекуляція. Так 23 жовтня був заарештований 54-літній Ізраїль Кляйнер, який на трамвайній зупинці на вулиці Гетьманській продав рублі за ціною 2 крони 80 гроші. Цю процедуру спекулянт здійснював кілька тижнів і оскільки ця новина набула медійності, це виявилось для тогочасної громадськості дійсно шокуючим під час воєнної буденності [17, с. 3].

Після встановлення контролю над грошовою системою, наступна проблема, з якою зіштовхнувся уряд Т. Рutowського, була пов'язана з забезпечення міста провізією та контролювання цінової політики [13, с. 52]. В порівнянні з 1913 р. ціни на крупи зросли на 30%, а на хліб та борошно - на 50%, що вважалось лихварською ціною. У телеграмі від 5 вересня 1914 р. камер'юнкер Олександр Єврейнов звертався до генерал-губернатора Галичини Г. Бобринського про подолання дефіциту продовольства у навколишніх до Львова сіл, організувавши купівлю хліба в Бессарабії [4, с. 70]. Пізніше склади забезпечували 18 магазинів з продажу хліба, борошна, круп, рису, бобів, цукру, солі, бекону. Навіть після вичерпання запасів продовольство було доставлено з російських складів. Про ліки і паливні ресурси цього не можна було сказати протягом всього періоду окупації [18, с. 49].

У сфері освіти і шкільництва ситуація складалася вкрай неоднозначно і мінливо. Перший генерал-губернатор Шереметев у питаннях шкільництва надавав перевагу полякам. 12 вересня 1914 року відкрилися перші польські приватні школи, а 22 вересня відкрилися міські школи [11, с. 60-61]. З відставкою генерал-губернатора змінилась думка щодо освітнього питання і посилення політики русифікації призвело до закриття навчальних неросійськомовних закладів. У грудні 1914 р. окупаційна влада прийняла рішення про відкриття початкової російської школи на території міста.

Про долю науковців, які залишилися у місті красномовно оповідає Зигмунт Вейберг у своїх листах до В. Вернадського [5, с. 34-36]. Так, за 6 грудня 1914 року Вейберг пише

про складнощі ведення наукових досліджень в окупованому Львові, оскільки в будь-який момент до вчених можуть завітати представники нової влади та зупинити їхню діяльність. Через такий тиск багато працівників покинуло місто, хтось наклав на себе руки. Сам З. Вейберг не втратив надію, але повідомляв своєму колезі, що реальність не тільки руйнує надії, але і змушує замислитись чи буде якась користь від їхніх дій [1].

Для розміщення великої кількості поранених воєнних, школи почали перетворювати на лазарети. Один з таких лазаретів організували сестри-бенедиктинки у своїй школі [18, с. 43]. Також було взято орієнтир на створення ремісничих шкільних майстерень, де жінки здобували професійну освіту. Щодо вищої школи, то Г. Бобринський вважав, що «Східна Галичина повинна стати нерозривною частиною Росії», саме тому Львівський університет планувалось перенести до Варшави, а варшавський, який був частиною імперії Романових, повинен був переїхати до Львова [11, с. 76].

Львів'яни завжди цінували театральне мистецтво. Навіть під час війни при першій-ліпшій можливості львівська громада поспішала подивитись нову виставу в театрі. Польський театр мав панівне становище в місті, тому польське населення міста вважало своїм національним обов'язком відновити роботу польського театру. Театр зміг відновити свою роботу лише 8 травня 1915 року, коли австро-німецькі війська перейшли до контрнаступу і у Міському театрі була поставлена найвідоміша опера Станіслава Монюшки «Галька». Так вишло, що відвідувачами Міського театру були російські офіцери та їхні дружини, внаслідок чого серед мешканців міста почали поширюватись негативні конотації щодо Міського театру як такого, який розважає росіян [8, с. 49].

В соціальному плані населення і представницькі органи Львова використовувалось у фортифікаційних, окопних роботах навколо міста, розміщення російських воєнних, а також функціонування міських в'язниць. Розуміння того, що львів'яни своїм коштом будуть утримувати російських вояків, а у випадку довготривалої облоги міста розпочнеться дефіцит товарів першої необхідності й зрештою голод, призводили до мародерства. Щоб хоч якось стримати грабежі було сформовано Міську Громадянську Варту і Міську Міліцію. Примітно виявилось те, що утримання народних дружин коштували бюджету Львова 278 тисяч крон, що було удвічі більше, ніж забезпечення Поліцейської Варти, яка існувала під час австрійського правління [18, с. 42-43]. Це не є дивним, зважаючи за традиційну політику росіян-окупантів для придушення внутрішнього супротиву.

Через поразки на фронті, росіяни розпочали у Львові обшуки та арешти. Час від часу міська військова влада організовувала стріль-

бу в місті, що тільки посилювало занепокоєння. В ніч з 18 на 19 червня 1915 року патрулі озброєних солдатів заарештували президента, віце-президента Львова, а також депутатів Державної ради, великих купців та ремісників, юристів, судових радників, журналістів, професорів Політехніки та Університету. Про ці реакційні дії росіян пише у своїх спогадах Юзеф Бялиня-Холодецький, полонений львів'ян, один з небагатьох яких тільки після закінчення війни повернувся додому [14, с. 61]. В основному примусово забирали чоловіків віком від сімнадцяти до сорока років, переважно ремісників та службовців. Разом з відступаючими росіянами, з міста евакуювалась редакція русофільського часопису «Słowo Polskie». Серед метушні відбувалися пограбування, напади та пожежі. Росіяни планували перевезти зі Львова та з інших міст фабричне обладнання, найважливіші частини виробничого устаткування, усі мідні вироби та їх елементи, а також медикаменти, хірургічні інструменти, шкіряне приладдя, ремісничі вироби та інше. Все награвоване було відправлено до Києва.

Ще одним маркером суспільного життя столиці Галицько-Буковинського генерал-губернаторства стала діяльність міського транспорту, зокрема трамваю. Трамвайне сполучення є одним з традиційних видів міських транспортних комунікацій, яке сприяло розвитку і зростанню Львова за останнє століття. На території міста традиції розвитку трамваю є одними з найстаріших у Центральній та Східній Європі, тому зміни і деконструкція його складових під час воєнних дій мали значні наслідки для суспільного міського життя [3, с. 3]. Так, зміни не тільки вплинули на контингент пасажирів трамваю, яким користувалися не тільки прості люди, а й військові всіх рангів [21, с. 4]. Змістовна трансформація призвела до того, що до професії провідника трамвая долучилися дружини резервістів, мобілізованих, які гарно виконували свої обов'язки. Також слід додати, що Львів був у зоні бойових дій, а отже кадровий голод відчувався куди сильніше ніж в Кракові [19, с. 4]. Через військову мобілізацію, трамвайними водіями набирали учнів шкіл та гімназій.

Чим довше затягувалась війна, тим більше ресурсів вона споживала й тим складніше були розв'язання економічних питань. Так, через дефіцит електроенергії проявилася тенденція до скорочення зупинок обслуговування трамвайних ліній. До кін. 1917 р. близько тридцяти трамвайних зупинок були закриті, натомість лише одну було відкрито [20, с. 4].

Львів під час російської окупації перебував під постійним наглядом російської окупаційної адміністрації, без особливого дозволу генерал-губернатора не можна було організувати різні літературні гуртки, в школах запроваджувалась російська мова, до міста приїж-

джали театральні артисти з російської імперії. Все робилося для того, аби духовно приєднати Східну Галичину до частини імперії Романових. Очільник Львова разом зі своєю командою намагався протистояти русифікації міста, шукав фінанси для міської скарбниці, підтримував безпеку на вулицях, боровся з епідемією холери та робив спроби зберегти довоєнний культурний статус міста. Невдачі на фронті дій окупантів призвели до депортації культурно-просвітницького прошарку населення, а також конфіскацію різних заводів, фабрик та інших об'єктів, які росіяни могли використати на своїй батьківщині. Львів'яни раділи визволенню міста та поверненню австрійської влади, однак реалії часу призвели до репресій проти тих людей, які за часів окупації не співпрацювали з окупантами.

Висновок. Захопивши Львів, російська армія вважала, що буде володіти ним назавжди. Саме тому російська адміністрація сприяла активній русифікації міста. Цьому протидіяла офіційна влада міста, яку репрезентував президент Львова Тадеуш Рutowський й в поодиноких випадках цей спротив був вдалий. Саме уряд Рutowського шукав шляхи вирішення міських проблем, серед яких дефіцит товарів, епідемія холери, підтримання безпеки містян, забезпечення усім необхідним російських військових частин тощо. Президент та підлеглі йому чиновники прагнули підтримувати на довоєнному рівні престиж та славу міста. Зі складнощами, але їм це вдавалося. Так, у Львівському театрі навіть попри війну було поставлено оперу, яка збирала наповнений зал відвідувачів. Цивільне населення практично весь час відчувало наслідки окупації їхнього міста, починаючи від присутності російських військових та закінчуючи обшуками й арештами містян під кінець російської присутності.

Список використаних джерел

1. Адамович С. В. Єврейське питання в політиці російської окупаційної адміністрації в Галичині та на Буковині (1914 – 1917 рр.). Вісник Прикарпатського університету. Історія. 2005. Вип. ІХ. С. 23–27.
2. АРАН. Ф. 518. Оп. 3 а. Спр. 47. Арк 36 Зв. Листівка.
3. Бабіч В. Аналіз функціонування львівського трамваю під час Першої світової війни на основі періодичних видань. Тренди та перспективи розвитку мультидисциплінарних досліджень: 25 міжнародна студентська наукова конференція, 25 листопада 2022 р. Хмельницький., 2022. С. 1-5.
4. Велика війна 1914–1918 рр. і Україна. У 2-х кн. – Кн. 2: Мовою документів і свідчень / Ред. кол.: В. А. Смолій (голова). Київ: ТОВ «Видавництво «КЛІО»», 2015. 252 с.
5. Вернадський В. І. і Україна: з листування. Кн. 1: А—І. / уряд. С. Кіржаєв. Київ: 2018. 572 с.
6. Винник О. Чутки під час російської окупації Львова 1914—1915 років. Вісник Львів. ун-ту, Се-

рія іст. 2009. Вип. 44. С. 163-176.

7. Гербільський Г., Лазаренко Є., Осечинський В., Цибоко О. Історія Львова. Короткий нарис. Львівський державний університет ім. Івана Франка, 1956. 151 с.
8. Дудко О. Між національною і популярною культурою: театри в окупованому Львові (вересень 1914 року — червень 1915 року). Україна модерна. Перша світова: українська перспектива. 2016. Число 23. С. 45-69.
9. Ковбаса В. М. Релігійна політика російської окупаційної влади в Галичині та Буковині (1914 –1917 рр.) Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Історичні науки. Том 32. (71). № 3. 2021. С. 65-73
10. Лозинська І. Г. Організація російського цивільного управління у Галичині (серпень-вересень 1914 року). Східноєвропейський історичний вісник. 2017. Вип. 2. С. 21–30.
11. Московська окупація Галичини 1914-1917 рр. в свідченнях сучасників (Галицький архів) / уряд. В. Семенів. Львів: Апрорі, 2018. 528 с.
12. Олійник С. Львів в часи російської окупації 1914-1915 років у публікаціях польських сучасників. *Інтермаріум: історія, політика, культура*. 2018. № 5. С. 200-209
13. Орлик С. Цінова політика російської окупаційної влади на території Галичини і Буковини в період Першої світової війни. Наукові записки: Серія «Історія». 2018. Вип. 1. С. 48-58
14. Białynia-Chołodecki J. Lwów w czasie okupacji rosyjskiej 3 września 1914 - 22 czerwca 1915). Z własnych przeżyć i spostrzeżeń. Lwów: Wydawnictwo do dziejów i kultury ziem Wschodnich Rzeczypospolitej Polskiej, 1930. 179 с.
15. Janusz B. Dokumenty urzędowe okupacji rosyjskiej Lwowa. Lwów: Księgarnia Akademicka, 1916. 60 с.
16. Juszczak E. Kronika. *Kurjer Lwowski (poranny)*. 1914. 4 жовтня. № 407. С. 2
17. Juszczak E. Kronika. *Kurjer Lwowski (poranny)*. 1914. 24 жовтня. № 427. С. 3.
18. Kramarz H. Samorząd Lwowa w czasie pierwszej wojny światowej i jego rola w życiu miasta. Kraków: Wydawnictwo WSP, 1994. 134 с.
19. Krechowicki A. Kronika. *Gazeta Lwowska*. 1914. 30 серпня. №197. С. 4.
20. Krechowicki A. Kronika. *Gazeta Lwowska*. 1917. 28 жовтня. №246. С. 4.
21. Wyslouch B. Kronika. *Kurjer Lwowski*. 1915. 29 червня. №179. С. 4.

References

1. Adamovych S. V. (2005). Yevreiske pyttannya v politytsi rosiiskoi okupatsiinoi administratsii v Halychyni ta na Bukovyni (1914 – 1917 rr.). Visnyk Prykarpatskoho universytetu. Istoriiia. Vyp. IKh. S. 23–27. [In Ukrainian].
2. АРАН. F. 518. Op. 3 а. Спр. 47. Ark 36 Zv. Lystivka. [In Ukrainian].
3. Babich V. (2022) *Analiz funktsionuvannia lvivskoho tramvaiu pid chas Pershoi svitovoi viiny na osnovi periodychnykh vydan*. [Analysis of the Operation of the Lviv Tram During the First World War Based

- on Periodicals]. Trendy ta perspektyvy rozvytku multydystryplinarykh doslidzhen: II mizhnarodna studentska naukova konferentsiia, (pp. 1-5). Khmelnytskyi. [In Ukrainian].
4. Białyńia-Chołodocki J. (1930). Lwów w czasie okupacji rosyjskiej 3 września 1914 - 22 czerwca 1915). Z własnych przeżyć i spostrzeżeń. [Lviv during the Russian Occupation from September 3, 1914, to June 22, 1915: From Personal Experiences and Observations]. Lwów: Wydawnictwo do dziejów i kultury ziem Wschodnich Rzeczypospolitej Polskiej. [In Polish].
5. Dudko O. (2016). Mizh natsional'noyu i populyarnoyu kulturoyu: teatry v okupovanomu L'vovi (veresen' 1914 roku — cherven' 1915 roku) [Between National and Popular Culture: Theaters in Occupied Lviv (September 1914 - June 1915)]. *Ukrayina moderna. Persha svitova: ukrayins'ka perspektyva*, (23), 45-69. [in Ukrainian]
6. Herbil'skyi H., Lazarenko Ye., Osechynskyi V., Tsybko O. (1956). *Istoriia Lvova. Korotkyi narys* [History of Lviv: A Brief Sketch]. Lviv State University named after Ivan Franko [in Ukrainian].
7. Janusz B. (1916). *Dokumenty urzędowe okupacji rosyjskiej Lwowa* [Official Documents of the Russian Occupation of Lviv]. Lwów: Księgarnia Akademicka. [in Polish]
8. Kovbasa V. M. (2021) Relihiina polityka rosiiskoi okupatsiinoi vlady v Halychyni ta Bukovyni (1914 –1917 rr.) Vcheni zapysky TNU imeni V. I. Vernadskoho. Seriia: Istorychni nauky. Tom 32. (71). № 3. S.65-73 [In Ukrainian]
9. Kirzhaiev S. (Ed.). (2018). *V. I. Vernadskyi i Ukraina: z lystuvannia. Kn. 1: A–I*. [Vernadsky and Ukraine: Correspondence. Vol. 1: A–I] Kyiv: NAN Ukrainy [In Ukrainian]
9. Kramarz H. (1994). *Samorząd Lwowa w czasie pierwszej wojny światowej i jego rola w życiu miasta* [Local Government of Lviv during the First World War and Its Role in the Life of the City]. Kraków: Wydawnictwo WSP. [in Polish].
10. Krechowiecki A. (1914) Kronika. *Gazeta Lwowska*. 30 серпня. №197. С. 4. [in Polish].
11. Krechowiecki A. (1917) Kronika. *Gazeta Lwowska*. 28 жовтня. №246. С. 4. [in Polish].
12. Lozynska I. H. (2017). Orhanizatsiia rosiiskoho tsyvilnoho upravlinnia u Halychyni (serpen-veresen 1914 roku). *Skhidnoevropeiskyi istorychnyi visnyk*. Vyp. 2. S. 21–30. [In Ukrainian].
13. Oliynyk S. (2018). Lviv v chasy rosiys'koyi okupatsiyi 1914-1915 rokiv u publikatsiyakh pol's'kykh suchasnykiv [Lviv during the Russian Occupation of 1914-1915 in the Publications of Polish Contemporaries]. *Intermarium: istoriya, polityka, kultura*, (5), 200-209. [In Ukrainian].
14. Orlyk S. (2018). Tsinova polityka rosiys'koyi okupatsiynoyi vlady na terytoriyi Halychyny i Bukovyny v period Pershoi svitovoï viyny [Pricing Policy of the Russian Occupation Authorities in Galicia and Bukovina during the First World War]. *Naukovi zapysky: Seriya "Istoriya"*, (1), 48-58. [in Ukrainian].
15. Velyka viina 1914–1918 rr. i Ukraina. U 2-kh kn. – Kn. 2: Movoiu dokumentiv i svidchen / Red. kol.: V. A. Smolii (holova). Kyiv: TOV “Vydavnytstvo “KLIO””, 2015. 252 s. [In Ukrainian].
16. Vynnyk O. (2009). Chutky pid chas rosiiskoi okupatsii Lvova 1914—1915 rokiv [Rumors during the Russian occupation of Lviv in 1914-1915]. *Visnyk Lviv. un-tu*, 44, 163-176. [In Ukrainian].
17. Semeniv V (Ed.) (2018) *Moskovska okupatsiia Halychyny 1914-1917 rr. v svidchenniakh suchasnykiv (Halytskyi arkhiv)* [The Moscow Occupation of Galicia 1914-1917 in Contemporary Testimonies (Galician Archive)]. Lviv: Aprori. [In Ukrainian].
18. Wyslouch B. Kronika. (1915) *Kurjer Lwowski*. 1915. 29 червня. №179. С. 4. [in Polish].

ЗМІСТ

ФІЛОСОФСЬКІ НАУКИ

Братута Є. О., Братута О. Г. М'яка зовнішньополітична сила Турецької Республіки.....	7
Сміх В. М. Наука і релігія: попередні визначення поняття.....	18

ПОЛІТИЧНІ НАУКИ

Васильчук Є. О. Соціально-філософські аспекти ідеологічних доктрин руху «нових лівих» в Україні.....	22
Shabnam Zeynalova. Turkey's Energy Diplomacy. (Енергетична дипломатія Туреччини).....	28
Кваша О. П., Стешенко Н. Л., Шимко О. В. Політичне життя суспільства як діяльність і відносини.....	34
Котигоренко В. О. Етнополітична соціальна згуртованість як умова й чинник спроможності соціального капіталу забезпечувати стійкість розвитку економіки та суспільства.....	40
Пацьора Ж. В. Комунікаційні стратегії НАТО в контексті російсько-української війни.....	55

ІСТОРИЧНІ НАУКИ

Бабіч В., Купрій Т. Повсякденність Львова під російською окупаційною владою часів Першої світової війни (1914-1915 рр.).....	61
Василенко В. О., Голубчик Г. Д. Історіософія Олександра Янова.....	67
Ismailzade Saida Javar. The Relations of the Turks with the Eastern Slavs, Ethnopolitical processes. (Відносини Тюрків зі східними Слов'янами, етнополітичні процеси).....	81
Місько В. В. Ідея «національно-культурної автономії» в діяльності української соціал-демократичної партії Галичини в кінці XIX – на початку XX ст.....	85
Сабат П. В. Історія виникнення та формування Свята Найсолодшого Господа і Бога і Спаса нашого Ісусу Христа, Чоловіколюбця (Серця Христового) в УГКЦ.....	90
Hamzayeva Nurlana Garib. Meals made from Animal-produce of the City Ganja. (Страви з продуктів тваринництва міста Гянджа).....	96